

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu; İnsanlık topluluğunun bütün bireyleriyle kuruluşlarının bu Bildirgeyi her zaman göz önünde tutarak eğitim ve öğretim yoluyla bu hak ve özgürlüklere saygıyı geliştirmeye, giderek artan ulusal ve uluslararası önlemlerle gerek üye devletlerin halkları ve gerekse bu devletlerin yönetimi altındaki ülkeler halkları arasında bu hakların dünyaca etkin olarak tanınmasını ve uygulanmasını sağlamaya çaba göstermeleri amacıyla tüm halklar ve uluslar için ortak ideal ölçüleri belirleyen bu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini ilan etmiştir. Bildirgeden **3 madde:**

Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.

Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Ayrıca, ister bağımsız olsun, ister vesayet altında veya özerk olmayan ya da başka bir egemenlik kısıtlamasına bağlı ülke yurttaşı olsun, bir kimse hakkında, uyruğunda bulunduğu devlet veya ülkenin siyasal, hukuksal veya uluslararası statüsü bakımından hiçbir ayırım gözetilmeyecektir.

Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır.

30 maddelik İnsan Hakları Bildirgesi, insanlığın “Hak Ve Özgürlükler “ konusunda oldukça ileri bir aşamaya geldiğinin belgesidir. Fakat **“Hak ve Özgürlükleri”** sadece belgelere yazmanın yetmediğini tarih defalarca ispat etmiştir.

“Hak ve Özgürlükler” toplumun çoğunluğunun omuz omuza vererek **geçimini** birilerinin Hak ve Özgürlüklerinin olmaması ya da kısıtlanmasına bağlayan **“zalim”**

kişi ve guruplara karşı mücadelesi ile kazanılır.

Ülkemizde “Hak ve Özgürlükler” konusunda çaba gösteren tüm insanların en çok dikkat etmeleri gereken empati yapmak ve mücadelesini sadece kendisi için değil tüm **“mağdurum”** diyen kesimler için yapabilmektir. Bu gün Türkiye’de din, etnik, kültür, ekonomik farklılıklardan dolayı mağdur olan ve toplumun ekseriyeti teşkil eden insanlar ortak hareket etme bilincinden maalesef yoksundur. Çünkü geçimini, kariyerini, gelirini, konumunu zulme, başkalarını mağdur etmeye borçlu olan insanlar bu mağdurların da bir araya gelmesine müsaade etmemektedirler.

“Susma sustukça sıra sana gelecek” gözü slogan olarak toplumda çok kullanılsa da içi boşaltılmış , sadece tarihi bir gerçeği yansıtan hakikat olarak karşımızda durmaktadır. Oysa Mazlumun dinine, etnik kökenine, dünya görüşüne, kıyafetine, derisinin rengine, diline, tuttuğu takımına, memleketine bakılmaz.

Bu konuyu çok güzel aydınlatan Altan Tan Beyin kaleminden bir hikaye: Dedemin dedesinin babası Hacı Hesene Bekro zamanında Midyat dağlarında zalim mi zalim, gaddar mı gaddar bir ağa varmış. Üstüne üstlük bir de Müslüman geçinirmiş . Bu zalim ağa zapt ettiği bunca bağ, bahçe, tarla yetmezmiş gibi komşu köyün, birkaç koyun ve keçisini otlatmak için kullandığı dere kenarındaki merayı da bostan yapmış kendine. Köylüler ne desin, boyun büküp eyvallah etmişler rezile. Malum Midyat'ta Süryani, Yezidi ye, Müslümanlar birlikte yaşarlar. Kız alıp verme hariç dostluk, arkadaşlık ve ticaret devam eder aralarında. Sıcak bir yaz günü susuzluktan bunalan, biri Müslüman, biri Süryani, biri de Yezidi üç arkadaş dere kenarına inmişler. Ellerini, yüzlerini yıkayıp kana kana su da içince biraz kendilerine gelir gibi olmuşlar. Üçü de güçlü kuvvetli aslan gibi delikanlılarmış.

Gözleri ağanın bostanına takılmış. Sağa sola bakmışlar kimseyi görmemişler. Nasıl olsa dere Allah'ın deresi, bostan da köyün ortak merası, birkaç salatalık, bir iki kavun karpuz yesek ne olur deyip dalmışlar bostana. Müslüman Hasso kavuna, Süryani Gebro karpuz, Yezidi Carcuro da saldırmış hıyara. Daha ilk lokma ağızlarında iken kara vicdanlı Reşo ağa bitivermiş bostanın başında. Bir nara boğazında düğümlemiş zalimin. Birkaç saniye zarfında birkaç bin tilki dolaşmış kafasında. Ulan demiş tam yalnız başına gelecek zamanı buldum. Her ne kadar aslan gibiysem de bu üç teres de zebellah gibi. Tek tek olsalar neyse ama üçüyle birden baş etmem zor. Bırakıp gitsem namımız beş paralık olacak, ne yapсам ne etsen diye düşünürken aniden bir şimşek çakmış kafasında. Atılmış ortaya, dönmüş Yezidi Carcuro'ya, "ulan dinsiz kitapsız demiş hele bu Hasso benim Müslüman kardeşim, dinimiz, kitabımız, Allah'ımız Peygamberimiz bir. Malımız, mülkümüz, canımız kanımız ortak. Gebro desen İsa efendimizin ümmetinden bir dürüst Ehli Kitap, hiç olmazsa dini kitabı belli, kestiği yenilir, kadınlarıyla evlenilir, sözüne güvenilir. Bunlara değil birkaç kavun, karpuz bütün bostan helal olsun. Ulan peki sana ne oluyor be hey dört kitabın dördüne de inanmaz, camisiz, kilisesiz, imansız. Sen nasıl benim mülküme destursuz girersin" demiş, girişmiş zavallıya. Hasso ile Gebro derin bir nefes çekip şükretmişler. Azıcık da hoşlarına gitmiş ağanın sözleri. Ağa kafa, göz, ağız, burun demeden Allah ne verdiyse yapıştırmış, komaya sokmuş gariban Carcuro'yu.

Ağa Carcuro'yu halledince dönmüş Gebro'ya "ulan demiş biraz önce de söyledim. Hasso benim din kardeşim. Dinimiz, kanımız, malımız, canımız bir. Peki sen neyin nesi oluyorsun? Doğru düzgün bir adam olsan bir Allah'ı üçe çıkarmaz, İsa efendimizi Allah'ın oğlu yapmazdın. Bir Müslümanın malını nasıl yersin? Yedim seni namussuz" demiş patlatmış yumruğu. Eşşek sudan gelinceye kadar dövmüş, dil derman güç takat bırakmamış biçarede. Hasso iyice rahatlamış. "Hem canım, zalim malim de olsa, ağa ne de olsa Müslüman, insan kardeşi"nin kıymetini bilmeli, ötekilerin iflahını kesti bana bir şey yapmadı" demiş içinden. Gebro'nun da işini bitirdikten sonra sağa dönmüş Hasso'ya vay, vay, vay demiş. "Seni gidi vicdansız, hele bunlar biri Yezidi öbürü Hıristiyan. Din, iman, helal, haram bilmezler. Sen sözde Müslüman olacaksın, helali haramı bileceksin, benim malımı mülkümü muhafaza edeceksin. Kendin yetmezmişsin gibi bir de bu gâvurları takmışsın peşine. Bostanıma girersin ha! ulan ben seni gebertmeyeyim de kimi geberteyim. Seni telef etmeyeyim de kimi edeyim"; demiş çökmüş böğrüne.

Gözünde fer, ağzında diş bırakmamış, kolunu kanadını kırmış, iflahını kesmiş Hasso'nun. Carcuro'dan da Gebro'dan da beter etmiş gariban Hasso'yu. Köylüler ertesi gün per perişan bulmuşlar üç arkadaşı. Yaralarını sarıp, su ekmek vermişler. Kim yaptı? Nasıl oldu? Ne oldu? Üçünüz birden nasıl böyle dayak yediniz, diye soranlara Hasso, **“Yezidi'ye arka çıkacaktık, Yezidi'ye arka çıkacaktık, Yezidi'ye arka çıkacaktık”**, demiş de başka bir şey dememiş. Bugün bile Midyat'ta Tur-u Abidin köylerinde üç beş arkadaş birlikte yola çıktıklarında aksakallılar gençlere, Siz siz olun Yezidi'ye sahip olup, Yezidi'ye sahip olun, Yezidi'ye sahip, diye üç kez seslenirler.”

Evet. Hikaye her şeyi açıklıkla anlatıyor. Dünya da ve Türkiye’de Hak ve Özgürlüklerin kazanılması, geliştirilmesi, muhafazası **“diğerinin”** hak ve özgürlüklerini savunmak ve **“başka sının”**

hak ve özgürlüğü için mücadele etmekten geçiyor. Bu gün gündemde

Başörtüsü

var, yarın

anayasa

da ki hak ve özgürlüklerimiz, ertesi gün başka bir konu olacak. Gelin hep beraber tüm **“Yezidilere”**

sahip çıkalım. Onlara sahip çıkmanın bizim hak ve özgürlüklerimizin garantisi olduğunu unutmayalım. Evrensel hak ve değerler için günlük, benlik, bizlik, değil .

Gelin **evrensel** düşünelim.